

15 sierpnia, wtorek, godz. 19.30
Sala Opery Krakowskiej, ul. Lubicz 48

INAUGURACJA FESTIWALU

Grigoriy Sokołow
fortepian

Wolfgang Amadeus Mozart

(1756–1791)

SONATA C-dur KV 545

Allegro

Andante

Rondo. Allegretto

FANTAZJA i SONATA c-moll KV 475/457

FANTAZJA c-moll KV 475

Adagio – Allegro – Andantino – Più allegro – Tempo I

SONATA c-moll KV 457

Molto allegro

Adagio

Allegro assai

✻ ✻ ✻

Ludwig van Beethoven

(1770–1827)

SONATA e-moll op. 90 nr 27

Mit Lebhaftigkeit und durchaus mit Empfindung und Ausdruck

Nicht zu geschwind und sehr singbar vorgetragen

SONATA c-moll op. 111 nr 32

Maestoso. Allegro con brio ed appassionato

Arietta. Adagio molto semplice cantabile

GRIGORIJ SOKOŁOW

Niezwykły, niepowtarzalny charakter muzyki tworzonej współcześnie pozwala nam zrozumieć ekspresyjne piękno i zniewalającą szczerą sztukę Grigorija Sokołowa. Poetyckie interpretacje tego rosyjskiego pianisty, ożywające z mistyczną intensywnością podczas wykonania, wynikają z głębokiej znajomości dzieł, które ma w swym szerokim repertuarze. Jego programy recitalowe zawierają niemal wszystko, od transkrypcji średniowiecznych polifonii kościelnych i utworów klawiszowych Byrda, Couperina, Rameau i Frobergera po utwory Bacha, Beethovena, Schuberta, Schumanna, Chopina, Brahmsa czy dwudziestowieczne dzieła Prokofiewa, Ravela, Scriabina, Rachmaninowa, Schoenberga i Strawińskiego. Przez miłośników muzyki fortepianowej jest uznawany za największego pianistę naszych czasów, to artysta podziwiany za swoją wizjonerską wnikliwość, porywającą spontaniczność i bezkompromisowe oddanie sztuce. Grigorij Sokołow urodził się w Petersburgu (wówczas Leningradzie) 18 kwietnia 1950 roku. W wieku pięciu lat zaczął grać na fortepianie, a dwa lata później rozpoczął naukę w Leningradzkiej Centralnej Szkole Konserwatorium, w klasie Lei Zelichman. Następnie pobierał lekcje u Mojsieja Chalfina, a w 1962 roku zadebiutował recitalem w mieście nad Newą. Jego niezwykły talent został dostrzeżony w 1966 roku, kiedy to w wieku 16 lat, jako najmłodszy muzyk w historii, otrzymał Złoty Medal na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie. Przewodniczący jury konkursu – Emil Gilels, był szczególnym piewcą talentu Sokołowa. Maestria jego gry ewoluowała i dojrzała na międzynarodowych scenach podczas tournée w Stanach Zjednoczonych i Japonii w 1970 roku. Nagrania jego koncertów z czasów radzieckich zyskały niemalże mityczny status na Zachodzie, ilustrowały artystę całkowicie indywidualnego, wyrosłego jednak z bogatej ziemi rosyjskiej tradycji pianistycznej. Po upadku Związku Radzieckiego Sokołow zaczął się pojawiać na największych scenach i festiwalach europejskich. Dawał koncerty jako solista z najsłynniejszymi orkiestrami, współpracował m.in. z New York Philharmonic, Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam, Philharmonia Orchestra in London, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks czy Munich Philharmonic, po czym zdecydował się skupić na solowych recitalach. Jako jeden z niewielu pianistów, Sokołow interesuje się mechanizmem i ustawieniami instrumentu, na którym gra. Spędza godziny na badaniu

cech fizycznych fortepianu i na konsultacjach z technikami, by osiągnąć idealne parametry brzmienia, czego potwierdzeniem jest następująca wypowiedź artysty: „Potrzebujesz czasu, żeby zrozumieć fortepian, bo każdy posiada własną osobowość, a gramy przecież razem”. Związek artysty z instrumentem jest szczególnie ważny ze względu na możliwości wyrazowe. Używając oszczędnie pedału przedłużającego ton, Sokołow wydobywa najbardziej subtelne tony i gradacje teksturalne, jak również śmiałe kontrasty dźwiękowe dzięki wybitnej pracy palców. Krytycy często zwracają uwagę na jego osobliwą, niezwykłą umiejętność wypuklania pojedynczych głosów w złożonej, polifonicznej fakturze oraz tworzenia „gładkich” linii melodycznych. Charyzmatyczny artyzm Sokołowa ma moc skupiania uwagi publiczności na kontemplowaniu i odkrywaniu na nowo nawet tych najbardziej znanych utworów. Podczas recitali tworzy on szczególną więź między publicznością a muzyką, wykraczając poza wymiar koncertu i przedstawienia, uwalniając głębokie, duchowe przeżycia. Sztuka Sokołowa zasadzona jest na trwałych fundamentach jego niezwyklej osobowości i swoistej, indywidualnej wizji. W 2014 roku Grigorij Sokołow podpisał kontrakt na wyłączność z Deutsche Grammophon, a w styczniu 2015 został wydany pierwszy album – nagranie sensacyjnego recitalu z Festiwalu w Salzburgu w 2008 roku. Dwupłytowy zestaw odzwierciedla rozległość i głębię repertuaru artysty, zawiera dwie sonaty Mozarta, 24 Preludia Chopina op. 28 i utwory na bis J.S. Bacha, Chopina, Rameau i Scriabina. Po albumie dokumentującym recital salzburski, w styczniu 2016 roku został wydany kolejny dwupłytowy zestaw: *Sokolov: Schubert / Beethoven*. Druga płyta zawiera cztery Impromptus Schuberta D 899 i trzy utwory fortepianowe D 946, nagrane na żywo w Filharmonii Warszawskiej w 2013 roku, oraz *Sonatę fortepianową „Hammerklavier”* op. 29 Beethovena, zarejestrowaną podczas występu w ramach Festiwalu w Salzburgu w 2013 roku wraz z utworami na bis Rameau i Brahmsa.

OPERA KRAKOWSKA. Historia opery w Krakowie daje świadectwo z jednej strony wielkiego uciążliwiania tej gałęzi sztuki, z drugiej – równie wielkiej niemożności wynikającej ze szczupłości zasobów miejskiej kasy i z niezrozumienia potrzeb melomanów przez kolejne władze. Do 2008 roku teatr muzyczny nie doczekał się własnego domu. Był zawsze sublokatem, a z uporem podejmowane kolejne próby budowy opery w Krakowie, ze względu na brak zainteresowania władz, kończyły się nieuchronnym fiaskiem. Trzeba było dopiero olbrzymiej determinacji kierującego wówczas Operą Krakowską Bogusława Nowaka, by ogłosić w 2002 roku konkurs na „Modernizację i budowę obiektu Opery Krakowskiej”.

Opera Krakowska była wówczas w posiadaniu budynków dawnej ujeżdżalni wojskowej. W 1923 roku rozpoczęła się jej adaptacja na potrzeby teatru, a później kinoteatru Dom Żołnierza Polskiego. Tam właśnie 22 czerwca 1945 roku odbyło się pierwsze powojenne przedstawienie operowe w Krakowie, *Verbum nobile* Moniuszki.

Tam też Krakowskie Towarzystwo Operowe wystawiło *Rigoletto* Verdiego, a Towarzystwo Przyjaciół Teatru Muzycznego dwa miesiące później *Hrabinę Maricę* Kálmána. Te dwie premiery zwiastowały narodzenie się w Krakowie stałej sceny operowej i operetkowej, jako Miejski Teatr Muzyczny, potem jako Krakowski Teatr Muzyczny, Opera i Operetka w Krakowie, a wreszcie jako Opera Krakowska, która szybko zajęła czołowe miejsce wśród polskich scen operowych.

Na ogłoszony w 2002 roku konkurs budowy nowego gmachu nadesłało 23 prace, z których jury wybrało do realizacji projekt Romualda Loeglera. Opera zainaugurowała działalność nareszcie we własnym domu 13 grudnia 2008 roku *Diablami z Loudun* Krzysztofa Pendereckiego. Niezależnie od podstawowej działalności Opera Krakowska nie tylko prowadzi wielonurtową działalność muzyczną, ale też współpracuje z artystami z różnych dziedzin sztuki, będąc ważnym miejscem na mapie kulturalnej Krakowa.

Anna Woźniakowska

